

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 11 kwietnia 2017 r.

Poz. 757

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 31 marca 2017 r.

w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania i jakości materiału szkółkarskiego²⁾

Na podstawie art. 72 pkt 1–3b ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 633) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe terminy składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany;
- 2) wymagania w zakresie wytwarzania i jakości materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany oraz materiału szkółkarskiego CAC, z uwzględnieniem w szczególności:
  - a) terminów dokonywania i liczby ocen stanu plantacji materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany w odniesieniu do poszczególnych kategorii grup roślin lub gatunków,
  - b) liczby rozmnożeń dla poszczególnych grup lub gatunków roślin materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany, z uwzględnieniem opisu poszczególnych kategorii i stopni kwalifikacji,
  - c) izolacji przestrzennej od innych upraw, czystości gatunkowej i odmianowej, zdrowotności oraz zmianowania roślin, a także wieku roślin – dla materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany,
  - d) sposobu oznaczania partii materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany oraz materiału szkółkarskiego CAC;
- 3) metody oceny polowej, pobierania prób i oceny laboratoryjnej oraz oceny tożsamości odmianowej materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany;
- 4) wymagania dla gleby i podłoża, w których jest uprawiany materiał szkółkarski kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany, oraz warunki i metody pobierania prób gleby i podłoża;
- 5) zakres dokumentacji dotyczącej identyfikacji i monitorowania punktów krytycznych oraz sposób jej prowadzenia.

§ 2. Opis kategorii i stopni kwalifikacji oraz liczby pokoleń materiału szkółkarskiego jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie wdraża dyrektywę wykonawczą Komisji 2014/98/UE z dnia 15 października 2014 r. w sprawie wykonania dyrektywy Rady 2008/90/WE w odniesieniu do szczegółowych wymogów dotyczących rodzajów i gatunków roślin sadowniczych, o których mowa w załączniku I do tej dyrektywy, szczegółowych wymogów wobec dostawców oraz szczegółowych zasad dotyczących inspekcji urzędowych (Dz. Urz. UE L 298 z 16.10.2014, str. 22).

§ 3. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany składa się w roku, w którym dany materiał ma zostać poddany ocenie polowej, w terminach:

- 1) do dnia 10 marca – dla porzeczek i agrestu;
- 2) do dnia 30 maja – dla gatunków roślin sadowniczych innych niż wymienione w pkt 1.

§ 4. Wymagania:

- 1) w zakresie wytwarzania i jakości materiału szkółkarskiego kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany oraz materiału szkółkarskiego CAC,
- 2) dla gleby i podłoża, w których jest uprawiany materiał szkółkarski kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany, oraz warunki i metody pobierania prób gleby i podłoża

– są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 5. 1. Plantacje materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany zakłada się z zachowaniem:

- 1) izolacji przestrzennej, która ma na celu oddzielenie plantacji materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany od źródeł obcego pyłku lub chorób i szkodników pochodzących ze zbiorowisk roślin uprawnych oraz dziko rosnących;
- 2) wymagań w zakresie wytwarzania i jakości materiału szkółkarskiego i poszczególnych gatunków roślin sadowniczych, określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

2. Izolacja przestrzenna może być zmniejszona do połowy odległości określonej w załączniku nr 2 do rozporządzenia w części B w dziale IV oraz w części C w dziale IV, jeżeli plantacja jest oddzielona od źródeł, o których mowa w ust. 1 pkt 1, lasem, wysokimi budynkami lub innymi wysokimi przeszkodami.

§ 6. 1. Ocena polowa materiału szkółkarskiego kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany oraz materiału szkółkarskiego CAC obejmuje jedną lub kilka ocen stanu plantacji, mających na celu sprawdzenie spełnienia wymagań w zakresie wytwarzania i jakości tego materiału.

2. Poszczególne oceny stanu plantacji są dokonywane w terminach wynikających z wymagań dotyczących dokonywania oceny polowej, pobierania prób oraz oceny laboratoryjnej materiału szkółkarskiego określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

3. Podczas oceny polowej materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany sprawdzeniu podlegają co najmniej:

- 1) dokumentacja dołączona do wniosku o dokonanie oceny polowej;
- 2) zgodność informacji podanych we wniosku o dokonanie oceny polowej z załączonymi dokumentami i stanem faktycznym plantacji;
- 3) izolacja przestrzenna;
- 4) oznaczenie materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany;
- 5) przedplon;
- 6) wyrównanie roślin;
- 7) czystość gatunkowa i odmianowa roślin;
- 8) wiek roślin;
- 9) pochodzenie ocenianych roślin;
- 10) zdrowotność, jakość i ilość roślin;
- 11) metody stosowane przez dostawcę w celu identyfikacji i monitorowania punktów krytycznych procesu produkcji.

4. Do obliczania ilości materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany można stosować:

- 1) średnią obsadę roślin na 1 m² powierzchni lub na 1 m długości rzędów;
- 2) średnią wydajność z jednej rośliny;
- 3) szacunkowy plon owoców z drzewa nasiennego.

§ 7. 1. Podczas oceny polowej materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany w sadach, w których pozyskuje się nasiona lub zrazy, przeprowadza się ocenę wszystkich roślin.

2. Podczas oceny polowej materiału szkółkarskiego kategorii kwalifikowany innego niż wymieniony w ust. 1 dokonuje się ogólnego sprawdzenia stanu roślin, a następnie przeprowadza się ocenę szczegółową na jednostce kwalifikacyjnej, którą stanowi 100 kolejnych roślin w jednym lub dwóch rzędach, albo 10% roślin każdej partii materiału szkółkarskiego kategorii kwalifikowany zgłoszonej do oceny.

3. W przypadku stwierdzenia braku wyrównania materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany podczas oceny szczegółowej, do oceny tej można wyznaczyć kolejne jednostki kwalifikacyjne.

§ 8. 1. Oceny tożsamości odmianowej materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany oraz materiału szkółkarskiego CAC dokonuje się, prowadząc obserwacje cech danej odmiany.

2. Obserwowane cechy odmiany porównuje się z opisem odmiany dokonany przez jednostkę zajmującą się rejestracją lub z wzorcem tej odmiany.

§ 9. 1. Partie materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany oraz materiału szkółkarskiego CAC oznacza się przez podanie kategorii lub stopnia kwalifikacji, a w przypadku materiału bazowego – numeru pokolenia, nazwy gatunku, odmiany, klonu, podkładki i wstawki.

2. Do oznaczenia partii materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany oraz materiału szkółkarskiego CAC dostawca może dodać oznaczenie własne.

§ 10. Wymagania dotyczące dokonywania oceny polowej, pobierania prób oraz oceny laboratoryjnej materiału szkółkarskiego są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 11. Zakres dokumentacji dotyczącej identyfikacji i monitorowania punktów krytycznych oraz sposób jej prowadzenia są określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 12. Dotychczasowe ostatnie rozmnożenie – w przypadku materiału szkółkarskiego w stopniu bazowy – uznaje się za ostatnie pokolenie określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia, a dotychczasowe rozmnożenia poprzedzające ostatnie rozmnożenie – za kolejne pokolenia poprzedzające ostatnie pokolenie określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 13. Plantacje materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany rodzajów lub gatunków roślin wymienionych w tabeli III załącznika nr 2 do rozporządzenia, które spełniają dotychczasowe wymagania dla gleby i podłoża, uznaje się za spełniające wymagania w tym zakresie określone w rozporządzeniu.

§ 14. Plantacje materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany, które spełniają dotychczasowe wymagania dotyczące izolacji przestrzennej, uznaje się za spełniające wymagania w tym zakresie określone w rozporządzeniu.

§ 15. 1. Do oceny polowej materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany porzeczek i agrestu, zgłoszonego do oceny polowej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy tego rozporządzenia.

2. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany dla porzeczek i agrestu w 2017 r. składa się w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *wz. J. Bogucki*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania i jakości roślin sadowniczych, materiału szkółkarskiego CAC, materiału rozmnożeniowego i materiału nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych oraz sadzonek winorośli, a także metod oceny polowej, pobierania prób i oceny laboratoryjnej oraz oceny tożsamości materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany roślin sadowniczych (Dz. U. poz. 1124), które na podstawie art. 10 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o nasiennictwie oraz ustawy o ochronie roślin (Dz. U. poz. 2246) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa
i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2017 r. (poz. 757)

Załącznik nr 1

OPIS KATEGORII I STOPNI KWALIFIKACJI ORAZ LICZBY POKOLEŃ MATERIAŁU SZKÓŁKARSKIEGO

Kategoria	Stopnie kwalifikacji			
	nazwa stopnia i symbol	liczba pokoleń oraz ich oznaczenia ¹⁾ – drzewa	liczba pokoleń oraz ich oznaczenia ¹⁾ – rośliny jagodowe	opis kategorii i stopni
Elitarny	rośliny kandydackie			Rośliny stanowiące rozmnożenia poprzedzające materiał szkółkarski przedbazowy, przeznaczone do produkcji materiału szkółkarskiego przedbazowego.
	przedbazowy (PB)			Materiał szkółkarski, który: 1) został wytworzony zgodnie z działaniami zapewniającymi zachowanie właściwych cech tej odmiany oraz ochrony przed porażeniem chorobami i szkodnikami w warunkach kontrolowanych; 2) jest przeznaczony do produkcji materiału bazowego; 3) został uznany po urzędowej ocenie za spełniający wymagania szczegółowe; 4) został rozmnożony bezpośrednio ze zidentyfikowanej rośliny przeznaczonej do rozmnażania (rośliny matecznej) kategorii przedbazowy lub z rośliny kandydackiej.
	bazowy (B)	1 pokolenie – oliwka europejska; 2 pokolenia – brzoskwinia, czereśnia, figa pospolita, grusza, jabłoń, kasztan jadalny, leszczyna, migdałowiec, morela, oliwka europejska, orzech włoski, pigwa pospolita, pistacja właściwa, pomarańcza, cytryna i inne, poncyria, śliwa domowa, śliwa japońska i wiśnia; 3 pokolenia – podkładki: brzoskwini, czereśni, gruszy, jabłoni, kasztana jadalnego, migdałowca, moreli, pomarańczy, cytryny i innych, poncyrii, śliwy domowej, śliwy japońskiej i wiśni.	2 pokolenia – borówka, jeżyna ²⁾ i malina ²⁾ ; 3 pokolenia – porzeczką ³⁾ i agrest ³⁾ ; 5 pokoleń – truskawka i poziomka.	Materiał szkółkarski, który: 1) został wytworzony zgodnie z działaniami zapewniającymi zachowanie właściwych cech tej odmiany oraz ochrony przed porażeniem chorobami i szkodnikami; 2) jest przeznaczony do produkcji materiału kategorii kwalifikowany; 3) został uznany po urzędowej ocenie za spełniający wymagania szczegółowe; 4) został wytworzony z materiału kategorii przedbazowy lub z bazowej rośliny matecznej.
Kwalifikowany (C)			Materiał szkółkarski, w szczególności zrazy, podkładki, nasiona, sadzonki oraz materiał nasadzeniowy, który: 1) został wytworzony z materiału kategorii elitarny lub z kwalifikowanej rośliny matecznej; 2) jest przeznaczony do rozmnażania lub do nasadzeń owocujących; 3) został uznany po urzędowej ocenie za spełniający wymagania szczegółowe.	

Objaśnienia:

- 1) Kolejne pokolenia oznacza się przez wpisanie cyfry arabskiej po symbolu stopnia.
- 2) Rośliny mateczne każdego pokolenia są utrzymywane maksymalnie przez cztery lata.
- 3) Rośliny mateczne każdego pokolenia są utrzymywane maksymalnie przez sześć lat.

WYMAGANIA W ZAKRESIE WYTWARZANIA I JAKOŚCI MATERIAŁU SZKÓŁKARSKIEGO KATEGORII ELITARNY, KATEGORII KWALIFIKOWANY ORAZ MATERIAŁU SZKÓŁKARSKIEGO CAC

A. Wymagania dotyczące wytwarzania i jakości materiału szkółkarskiego kategorii elitarny w stopniu przedbazowy

I. Wymagania ogólne dotyczące materiału przedbazowego

1. Uznaje się, że materiał rozmnożeniowy inny niż rośliny mateczne i inny niż podkłádki nienależące do danej odmiany spełnia wymagania dla materiału przedbazowego, jeżeli:

- 1) został rozmnożony bezpośrednio ze zidentyfikowanej rośliny przeznaczonej do rozmnażania (rośliny matecznej), zgodnie z wymaganiami określonymi w dziale XI i XII;
- 2) jest zgodny z opisem odmiany sprawdzonym zgodnie z wymaganiami określonymi w dziale III ust. 2–4 i w dziale V;
- 3) jest utrzymywany zgodnie z wymaganiami określonymi w dziale VI;
- 4) spełnia wymagania dotyczące zdrowotności określone w dziale VIII;
- 5) jest wolny od wad określonych w dziale X.

2. Roślina mateczna powinna spełniać wymagania określone w dziale III, zostać otrzymana przez namnażanie w sposób określony w dziale XI albo przez namnażanie materiału roślinnego z zastosowaniem hodowli *in vitro* różnicujących się wegetatywnych pąków lub różnicujących się wegetatywnych merystemów pochodzących z danej rośliny w celu wytworzenia większej liczby roślin (mikrorozmnażanie) w sposób określony w dziale XII.

3. W przypadku gdy przedbazowa roślina mateczna lub materiał przedbazowy przestały spełniać wymagania określone w działach V–X, usuwa się je z przedbazowych roślin matecznych lub z materiału przedbazowego. Usuniętą roślinę mateczną lub usunięty materiał można wykorzystać jako materiał bazowy, materiał kategorii kwalifikowany lub materiał szkółkarski CAC, jeżeli spełniają one wymagania określone dla tych kategorii.

Przedbazowej rośliny matecznej lub materiału przedbazowego nie usuwa się, jeżeli w wyniku zabiegów mechanicznych lub chemicznych zastosowanych przez dostawcę zostaną spełnione przez tę roślinę lub ten materiał wymagania określone w działach V–X.

II. Wymagania dotyczące przedbazowych podkłádek nienależących do danej odmiany

1. Uznaje się, że podkłádki nienależące do danej odmiany spełniają wymagania dla materiału przedbazowego, jeżeli:

- 1) zostały uzyskane bezpośrednio z rośliny matecznej w drodze rozmnażania wegetatywnego lub generatywnego, a w przypadku drzew zapylających przeznaczonych do rozmnażania generatywnego – w drodze rozmnażania wegetatywnego bezpośrednio z rośliny matecznej;
- 2) są zgodne z opisem gatunku rośliny;
- 3) są utrzymywane zgodnie z wymaganiami określonymi w dziale VI;
- 4) spełniają wymagania dotyczące zdrowotności określone w dziale VIII;
- 5) są wolne od wad określonych w dziale X.

2. Roślina mateczna powinna spełniać wymagania określone w dziale III, zostać otrzymana przez namnażanie w sposób określony w dziale XI albo przez mikrorozmnażanie w sposób określony w dziale XII.

3. W przypadku gdy podkłádka, która jest przedbazową rośliną mateczną lub materiałem przedbazowym, przestała spełniać wymagania określone w działach V–X, dostawca usuwa ją z sąsiedztwa innych przedbazowych roślin matecznych lub materiału przedbazowego. Usuniętą podkłádkę można wykorzystać jako materiał bazowy, materiał kategorii kwalifikowany lub materiał szkółkarski CAC, jeżeli spełnia ona wymagania określone dla tej kategorii.

Podkłádki nie usuwa się, jeżeli w wyniku zabiegów mechanicznych lub chemicznych zastosowanych przez dostawcę zostaną spełnione przez tę podkłádkę wymagania określone w działach V–X.

III. Wymagania dotyczące przedbazowych roślin matecznych

1. Przedbazowa roślina mateczna powinna spełniać wymagania określone w działach V–X, a weryfikacja jej zgodności z opisem odmiany powinna być sprawdzona zgodnie z ust. 2–4.

2. Przedbazowa roślina mateczna powinna być zgodna z opisem odmiany i jej cechami charakterystycznymi zawartymi w:

- 1) urzędowym opisie odmian wpisanych do rejestru odmian, zwanego dalej „krajowym rejestrem”, lub do rejestru innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego, albo urzędowym opisie odmian prawnie chronionych lub
- 2) opisie dołączonym do wniosku o wpis odmiany do krajowego rejestru lub rejestru innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego, lub
- 3) opisie dołączonym do wniosku o przyznanie wyłącznego prawa do odmiany, lub
- 4) urzędowo uznanym opisie, jeżeli odmiana jest wpisana do krajowego rejestru.

3. W przypadkach określonych w ust. 2 pkt 2 i 3 przedbazowa roślina mateczna jest zgodna z opisem odmiany, jeżeli są dostępne wyniki badań, które potwierdzają spełnianie przez odmianę kryteriów odrębności, wyrównania i trwałości.

4. Weryfikacji zgodności odmiany z jej opisem dokonuje się przez sprawdzenie odrębności, wyrównania i trwałości rośliny owocującej rozmnożonej z przedbazowej rośliny matecznej. Rośliny owocujące przechowuje się oddzielnie od przedbazowych roślin matecznych i materiału przedbazowego. Sprawdzenie przeprowadza się wzrokowo, prowadząc obserwacje cech danej odmiany.

IV. Wymagania dotyczące podkładek nienależących do odmiany

Przedbazowa roślina mateczna podkładki nienależącej do odmiany powinna być zgodna z opisem gatunku roślin, do którego należy, oraz z wymaganiami określonymi w działach VI–X.

V. Weryfikacja zgodności odmiany z jej opisem

Weryfikacji zgodności przedbazowych roślin matecznych i materiału przedbazowego z opisem odmiany dokonuje się regularnie, zgodnie z wymaganiami określonymi w dziale III ust. 2–4, odpowiednio dla danej odmiany i zastosowanej metody rozmnażania.

Weryfikacji zgodności przedbazowych roślin matecznych i materiału przedbazowego z opisem ich odmian dokonuje się również po każdym odnowieniu przedbazowych roślin matecznych.

VI. Wymagania dotyczące utrzymania przedbazowych roślin matecznych i materiału przedbazowego

1. Przedbazowe rośliny mateczne i materiał przedbazowy utrzymuje się w obiektach zapewniających ich wzrost, zabezpieczonych przed dostępem owadów oraz zapewniających ochronę przed chorobami i szkodnikami w trakcie całego procesu produkcji.

Rośliny kandydackie na przedbazowe rośliny mateczne do czasu zakończenia ocen, o których mowa w dziale VII ust. 1 i 2, utrzymuje się w warunkach zabezpieczających przed dostępem owadów oraz oddzielnie od przedbazowych roślin matecznych.

2. Przedbazowe rośliny mateczne i materiał przedbazowy utrzymuje się w sposób zapewniający ich indywidualną identyfikację w trakcie całego procesu produkcji.

3. Przedbazowe rośliny mateczne i materiał przedbazowy oddziela się od gleby przez ich utrzymywanie w pojemnikach zawierających sterylizowane lub pozbawione gleby podłoża uprawowe.

4. Przedbazowe rośliny mateczne i materiał przedbazowy można utrzymywać w stanie schłodzenia do bardzo niskiej temperatury w celu zachowania żywotności materiału (krioprezerwacja).

5. Przedbazowe rośliny mateczne można utrzymywać przez okres, w którym dana odmiana zachowuje odrębność, wyrównanie i trwałość.

VII. Wymagania dotyczące roślin kandydackich na przedbazowe rośliny mateczne i przedbazowych roślin matecznych produkowanych przez odnowienie

1. Roślinę kandydacką na przedbazową roślinę mateczną uznaje się za wolną od organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli I w odniesieniu do danego rodzaju lub gatunku roślin na podstawie oceny polowej.

W przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli I dokonuje się pobrania prób i oceny laboratoryjnej danej rośliny kandydackiej na przedbazową roślinę mateczną.

2. Roślina kandydacka na przedbazową roślinę mateczną powinna być wolna od organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli II w odniesieniu do danego rodzaju lub gatunku roślin.

Roślinę kandydacką na przedbazową roślinę mateczną uznaje się za wolną od organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli II w odniesieniu do danego rodzaju lub gatunku roślin na podstawie oceny polowej lub pobrania prób i oceny laboratoryjnej.

Pobierania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w odpowiednim okresie roku, biorąc pod uwagę warunki klimatyczne i uprawowe dotyczące danej rośliny oraz biologię organizmów szkodliwych właściwych dla tej rośliny. W przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych, pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w dowolnym okresie roku.

3. Do pobierania prób i oceny laboratoryjnej określonych w ust. 1 i 2 stosuje się metodyki Europejskiej i Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin (EPPO)¹⁾ lub metodyki uznane na poziomie międzynarodowym, a w przypadku gdy takie metodyki nie istnieją – metodyki rekomendowane przez instytuty badawcze, udostępnione na stronie internetowej administrowanej przez Instytut Ogródnictwa w Skierniewicach²⁾.

Metodą badania na obecność wirusów, wiroidów, chorób wirusopodobnych i fitoplazm w odniesieniu do roślin kandydackich na przedbazowe rośliny mateczne są testy biologiczne na roślinach wskaźnikowych. Inne metody badania można zastosować, jeżeli na podstawie informacji naukowych dają one takie wyniki, jak testy biologiczne na roślinach wskaźnikowych.

4. Dla roślin kandydackich na przedbazową roślinę mateczną, które są roślinami otrzymanymi generatywnie (siewki), ocenę polową, pobieranie prób i badanie przeprowadza się dla wirusów, wiroidów i chorób wirusopodobnych przenoszonych przez pyłek i wymienionych w tabeli II w odniesieniu do danego rodzaju lub gatunku roślin, jeżeli siewka została otrzymana z nasiona rośliny wolnej od objawów wywoływanych przez te wirusy, wiroidy i choroby wirusopodobne i siewkę tę utrzymywano w sposób zgodny z wymaganiami określonymi w dziale VI ust. 1 i 3.

5. Wymagania, o których mowa w ust. 1 i 3, stosuje się również do przedbazowej rośliny matecznej uzyskanej przez zastąpienie rośliny matecznej rośliną wyprodukowaną z niej w sposób wegetatywny (odnowienie).

Przedbazowa roślina mateczna wyprodukowana przez odnowienie powinna być wolna od wirusów i wiroidów wymienionych w tabeli II w odniesieniu do danego rodzaju lub gatunku roślin.

VIII. Wymagania dotyczące zdrowotności przedbazowych roślin matecznych i materiału przedbazowego

1. Przedbazowa roślina mateczna lub materiał przedbazowy powinny być wolne od organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli I w części A i w tabeli II w odniesieniu do danego rodzaju lub gatunku roślin.

Porażenie przedbazowych roślin matecznych lub materiału przedbazowego przez organizmy szkodliwe wymienione w tabeli I w części B nie może przekraczać poziomów określonych w tej tabeli.

W przypadku wątpliwości dotyczących występowania tych organizmów szkodliwych dokonuje się pobrania prób i oceny laboratoryjnej przedbazowych roślin matecznych i materiału przedbazowego.

2. Do pobierania prób i oceny laboratoryjnej określonych w ust. 1 stosuje się metodyki Europejskiej i Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin (EPPO)¹⁾ lub metodyki uznane na poziomie międzynarodowym, a w przypadku gdy takie metodyki nie istnieją – metodyki rekomendowane przez instytuty badawcze, udostępnione na stronie internetowej administrowanej przez Instytut Ogródnictwa w Skierniewicach²⁾.

3. Wymagań, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się do przedbazowych roślin matecznych i materiału przedbazowego podczas krioprezerwacji.

¹⁾ Standardy w zakresie Środków Fitosanitarnych wydawane przez Europejską i Śródziemnomorską Organizację Ochrony Roślin na podstawie Konwencji w sprawie utworzenia Europejskiej i Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin, podpisanej w Paryżu dnia 18 kwietnia 1951 r. (Dz. U. z 1959 r. poz. 191 oraz z 1963 r. poz. 219).

²⁾ <http://www.inhort.pl/projekty-badawcze/projekty-finansowane-przez-mriw/wieloletni-io-2015-2020/metodyki-szkolkarskie-do-rozporzadzenia-mriw>

IX. Wymagania dla gleby i podłoża

1. Przedbazowe rośliny mateczne i materiał przedbazowy uprawia się w glebie wolnej od organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli III w odniesieniu do danego rodzaju lub gatunku roślin, będących żywicielami wirusów atakujących dany rodzaj lub gatunek roślin. Niewystępowanie takich organizmów szkodliwych stwierdza się na podstawie pobrania prób i oceny laboratoryjnej.

Pobranie prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się przed posadzeniem przedbazowych roślin matecznych lub materiału przedbazowego. W przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych pobranie prób i ocenę laboratoryjną powtarza się.

Pobieranie prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się z uwzględnieniem warunków klimatycznych i biologii organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli III, w przypadkach gdy te organizmy szkodliwe są właściwe dla danych przedbazowych roślin matecznych i danego materiału przedbazowego.

2. Pobranie prób i oceny laboratoryjnej nie dokonuje się w przypadku, gdy rośliny, które są żywicielami organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli III w odniesieniu do danego rodzaju lub gatunku roślin, nie były uprawiane w glebie wykorzystywanej do produkcji przez co najmniej pięć lat i gdy nie ma żadnych wątpliwości, że te organizmy szkodliwe nie występują w tej glebie.

3. W przypadku uprawy przedbazowych roślin matecznych i materiału przedbazowego w podłożach zapewnia się, aby podłoża te nie zawierały organizmów szkodliwych określonych w tabeli III. Badanie podłoża przeprowadza się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania tych organizmów.

4. Do pobierania prób i oceny laboratoryjnej określonych w ust. 1 stosuje się metodyki Europejskiej i Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin (EPPO)¹⁾ lub metodyki uznane na poziomie międzynarodowym, a w przypadku gdy takie metodyki nie istnieją – metodyki rekomendowane przez instytuty badawcze, udostępnione na stronie internetowej administrowanej przez Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach²⁾.

X. Wymagania dotyczące wad mogących obniżyć jakość

Przedbazowe rośliny mateczne i materiał przedbazowy uznaje się za praktycznie wolne od wad na podstawie oceny cech zewnętrznych. Zranienia, odbarwienia, blizny lub wysuszenie uznaje się za wady, jeżeli mają wpływ na jakość i użyteczność materiału rozmnożeniowego.

XI. Wymagania dotyczące namnażania, odnowienia i rozmnażania przedbazowych roślin matecznych

1. Namnażanie lub odnowienie przedbazowej rośliny matecznej wykonuje się, jeżeli spełnia ona wymagania określone w dziale III ust. 1.

Przez namnażanie rozumie się wegetatywną produkcję roślin matecznych w celu uzyskania wystarczającej liczby roślin matecznych tej samej kategorii.

2. Przedbazową roślinę mateczną rozmnaża się w celu wytworzenia materiału przedbazowego.

3. Namnażanie, odnowienie i rozmnażanie przedbazowych roślin matecznych prowadzi się zgodnie z metodykami określonymi przez Europejską i Śródziemnomorską Organizację Ochrony Roślin¹⁾ lub metodykami uznanymi na poziomie międzynarodowym, a w przypadku gdy takie metodyki nie istnieją – zgodnie z metodykami rekomendowanymi przez instytuty badawcze, sprawdzonymi dla odpowiednich rodzajów i gatunków roślin przez okres umożliwiający weryfikację zgodności otrzymanych roślin z opisem odmiany, udostępnionymi na stronie internetowej administrowanej przez Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach²⁾.

4. Odnowienia przedbazowej rośliny matecznej dokonuje się przed końcem okresu, w którym dana odmiana zachowuje odrębność, wyrównanie i trwałość.

XII. Wymagania dotyczące namnażania, odnowienia i rozmnażania przez mikrorozmnażanie przedbazowych roślin matecznych

Namnażanie, odnowienie i rozmnażanie przez mikrorozmnażanie przedbazowych roślin matecznych w celu produkcji innych przedbazowych roślin matecznych lub materiału przedbazowego prowadzi się zgodnie z metodykami określonymi przez Europejską i Śródziemnomorską Organizację Ochrony Roślin¹⁾ lub metodykami uznanymi na poziomie międzynarodowym, a w przypadku gdy takie metodyki nie istnieją – zgodnie z metodykami rekomendowanymi przez instytuty badawcze, sprawdzonymi dla odpowiednich rodzajów i gatunków roślin przez okres umożliwiający weryfikację zgodności otrzymanych roślin z opisem odmiany, udostępnionymi na stronie internetowej administrowanej przez Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach²⁾.

B. Wymagania dotyczące wytwarzania i jakości materiału szkółkarskiego kategorii elitarny w stopniu bazowy

I. Wymagania ogólne dotyczące materiału bazowego

1. Uznaje się, że materiał rozmnożeniowy inny niż bazowe rośliny mateczne i inny niż podkładki nienależące do danej odmiany spełnia wymagania dla materiału bazowego, jeżeli:

- 1) został otrzymany z bazowej rośliny matecznej, która została wyprodukowana:
  - a) z materiału przedbazowego lub
  - b) przez namnażanie z bazowej rośliny matecznej w sposób zgodny z wymaganiami określonymi w dziale V;
- 2) spełnia wymagania określone w części A w dziale V, w dziale VI ust. 5 i w dziale X;
- 3) spełnia wymagania:
  - a) dotyczące zdrowotności określone w dziale II,
  - b) dla gleby określone w dziale III,
  - c) dotyczące utrzymywania bazowych roślin matecznych i materiału bazowego określone w dziale IV,
  - d) dotyczące szczegółowych warunków rozmnażania określone w dziale V.

2. Podkładka nienależąca do danej odmiany jest materiałem bazowym, jeżeli jest zgodna z opisem swojego gatunku i spełnia wymagania określone w części A w dziale VI ust. 2 i 5 oraz wymagania określone w części A w działach II–V i w dziale X.

3. W przypadku gdy bazowa roślina mateczna lub materiał bazowy przestały spełniać wymagania określone w ust. 1, roślinę tę lub materiał ten usuwa się z innych bazowych roślin matecznych i materiału bazowego. Usuniętą roślinę mateczną lub usunięty materiał można wykorzystać jako materiał kategorii kwalifikowany lub materiał szkółkarski CAC, jeżeli roślina ta lub materiał ten spełnia wymagania określone dla tych kategorii.

Bazowej rośliny matecznej lub materiału bazowego nie usuwa się, jeżeli w wyniku zabiegów mechanicznych lub chemicznych zastosowanych przez dostawcę zostaną spełnione przez tę roślinę lub ten materiał wymagania określone w ust. 1.

4. W przypadku gdy podkładka nienależąca do danej odmiany jest bazową rośliną mateczną lub stanowi materiał bazowy, które przestały spełniać wymagania określone w ust. 2, dostawca usuwa podkładkę z sąsiedztwa innych bazowych roślin matecznych lub materiału bazowego. Usuniętą podkładkę można wykorzystać jako materiał kategorii kwalifikowany lub materiał szkółkarski CAC, jeżeli spełnia ona wymagania określone dla tej kategorii.

Podkładki nie usuwa się, jeżeli w wyniku zabiegów mechanicznych lub chemicznych zastosowanych przez dostawcę zostaną spełnione przez tę podkładkę wymagania określone w części A w dziale VI ust. 2 i 5 oraz wymagania określone w części A w działach II–V i w dziale X.

II. Wymagania dotyczące zdrowotności materiału bazowego

1. Bazowe rośliny mateczne lub materiał bazowy powinny być wolne od organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli I w części A i w tabeli II w odniesieniu do danego rodzaju lub gatunku roślin na podstawie oceny polowej.

Porażenie bazowych roślin matecznych lub materiału bazowego przez organizmy szkodliwe wymienione w tabeli I w części B nie może przekraczać poziomów określonych w tej tabeli.

W przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych dokonuje się pobrania prób i oceny laboratoryjnej bazowych roślin matecznych i materiału bazowego.

2. Do pobierania prób i oceny laboratoryjnej określonych w ust. 1 stosuje się metodyki Europejskiej i Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin (EPPO)¹⁾ lub metodyki uznane na poziomie międzynarodowym, a w przypadku gdy takie metodyki nie istnieją – metodyki rekomendowane przez instytuty badawcze, udostępnione na stronie internetowej administrowanej przez Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach²⁾.

3. Wymagań, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się do bazowych roślin matecznych i materiału bazowego podczas krioprezewacji.

III. Wymagania dla gleby

1. Bazowe rośliny mateczne i materiał bazowy uprawia się w glebie wolnej od organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli III w odniesieniu do danego rodzaju lub gatunku roślin będących żywicielami wirusów atakujących ten rodzaj lub gatunek roślin. Niewystępowanie takich organizmów szkodliwych stwierdza się na podstawie pobrania prób i oceny laboratoryjnej.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się przed posadzeniem bazowych roślin matecznych lub materiału bazowego. W przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych pobranie prób i ocenę laboratoryjną powtarza się.

Pobierania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się z uwzględnieniem warunków klimatycznych i biologii organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli III, w przypadkach gdy te organizmy szkodliwe są właściwe dla danych bazowych roślin matecznych i danego materiału bazowego.

2. Pobrania prób i oceny laboratoryjnej nie dokonuje się w przypadku, gdy rośliny, które są żywicielami organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli III w odniesieniu do danego rodzaju lub gatunku roślin, nie były uprawiane w glebie wykorzystywanej do produkcji przez co najmniej pięć lat i gdy nie ma żadnych wątpliwości, że te organizmy szkodliwe nie występują w tej glebie.

3. Do pobierania prób i oceny laboratoryjnej określonych w ust. 1 stosuje się metodyki Europejskiej i Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin (EPPO)¹⁾ lub metodyki uznane na poziomie międzynarodowym, a w przypadku gdy takie metodyki nie istnieją – metodyki rekomendowane przez instytuty badawcze, udostępnione na stronie internetowej administrowanej przez Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach²⁾.

IV. Wymagania dotyczące utrzymania bazowych roślin matecznych i materiału bazowego

1. Bazowe rośliny mateczne i materiał bazowy wytwarza się na plantacjach odizolowanych od potencjalnych źródeł zakażenia przez wektory przenoszące zakażenie drogą powietrzną, kontakt korzeni, zakażenie krzyżowe przez maszyny, narzędzia do siewu i od innych źródeł zakażenia.

2. Bazowe rośliny mateczne i materiał bazowy wytwarza się z zachowaniem odległości co najmniej 100 m od innych roślin tego samego gatunku lub rodzaju, które nie są materiałem szkółkarskim kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany. Bazowe rośliny mateczne i materiał bazowy poszczególnych odmian uprawiane w glebie wytwarza się z zachowaniem odległości co najmniej 0,8 m od innych odmian.

V. Wymagania dotyczące namnażania materiału bazowego

1. Z materiału przedbazowego wytwarza się kolejne rozmnożenia materiału bazowego w sposób zgodny z wymaganiami określonymi w części A w działach XI i XII. Liczba pokoleń bazowych roślin matecznych jest określona w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

2. W przypadku gdy dla danego gatunku roślin określono kilka pokoleń bazowych roślin matecznych, każde pokolenie – poza pokoleniem pierwszym – może pochodzić od któregośkolwiek z poprzednich pokoleń.

3. Materiał rozmnożeniowy różnych pokoleń przechowuje się osobno.

4. Maksymalna długość utrzymywania jednego pokolenia bazowych roślin matecznych z rodzaju *Ribes* L. wynosi sześć lat, a rodzaju *Rubus* L. – cztery lata.

C. Wymagania dotyczące wytwarzania i jakości materiału szkółkarskiego kategorii kwalifikowany

I. Wymagania ogólne dotyczące materiału kwalifikowanego

1. Materiał rozmnożeniowy inny niż rośliny mateczne oraz rośliny sadownicze powinien spełniać wymagania określone w ust. 2–4.

2. Materiał rozmnożeniowy i rośliny sadownicze rozmnaża się z kwalifikowanej rośliny matecznej, która została wyhodowana z materiału przedbazowego albo z materiału bazowego.

3. Materiał rozmnożeniowy i rośliny sadownicze powinny spełniać wymagania określone w części A w dziale II, III, V, w dziale VI ust. 5 i w dziale X.

4. Materiał rozmnożeniowy i rośliny sadownicze powinny spełniać wymagania dotyczące zdrowotności określone w dziale II.

Materiał rozmnożeniowy i rośliny sadownicze rozmnaża się z kwalifikowanej rośliny matecznej, która spełnia wymagania dotyczące gleby określone w dziale III.

5. Podkładka nienależąca do danej odmiany powinna być zgodna z opisem swojego gatunku roślin i powinna spełniać wymagania określone w części A w dziale II, III, V, w dziale VI ust. 5 i w dziale X.

6. W przypadku gdy kwalifikowana roślina mateczna lub materiał kategorii kwalifikowany przestały spełniać wymagania określone w części A w dziale II, III, V, w dziale VI ust. 5 i w dziale X, dostawca usuwa je z kwalifikowanych roślin matecznych i materiału kategorii kwalifikowany. Usuniętą roślinę mateczną lub usunięty materiał można wykorzystać jako materiał szkółkarski CAC, jeżeli spełnia wymagania określone dla tej kategorii.

Kwalifikowanej rośliny matecznej lub materiału kwalifikowanego nie usuwa się, jeżeli w wyniku zabiegów mechanicznych lub chemicznych zastosowanych przez dostawcę zostaną spełnione przez tę roślinę lub ten materiał wymagania określone w ust. 1–5.

7. W przypadku gdy podkładka nienależąca do danej odmiany jest kwalifikowaną rośliną mateczną lub stanowi materiał kategorii kwalifikowany, które przestały spełniać wymagania określone w części A w dziale II, III, w dziale VI ust. 5 i w dziale X, dostawca usuwa podkładkę z sąsiedztwa innych kwalifikowanych roślin matecznych lub materiału kategorii kwalifikowany. Usuniętą podkładkę można wykorzystać jako materiał szkółkarski CAC, jeżeli spełnia ona wymagania określone dla tej kategorii.

Podkładki nie usuwa się, jeżeli w wyniku zabiegów mechanicznych lub chemicznych zastosowanych przez dostawcę zostaną spełnione przez tę podkładkę wymagania określone w części A w dziale II, III, w dziale VI ust. 5 i w dziale X.

II. Wymagania dotyczące zdrowotności materiału kwalifikowanego

1. Kwalifikowaną roślinę mateczną lub materiał kategorii kwalifikowany uznaje się za wolne od organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli I w części A i w tabeli II w odniesieniu do tego rodzaju lub gatunku roślin na podstawie oceny polowej.

Porażenie kwalifikowanych roślin matecznych lub materiału kategorii kwalifikowany przez organizmy szkodliwe wymienione w tabeli I w części B nie może przekraczać poziomów określonych w tej tabeli.

W przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych dokonuje się pobrania prób i oceny laboratoryjnej kwalifikowanych roślin matecznych i materiału kwalifikowanego.

2. Do pobierania prób i oceny laboratoryjnej określonych w ust. 1 stosuje się metodyki Europejskiej i Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin (EPPO)¹⁾ lub metodyki uznane na poziomie międzynarodowym, a w przypadku gdy takie metodyki nie istnieją – metodyki rekomendowane przez instytuty badawcze, udostępnione na stronie internetowej administrowanej przez Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach²⁾.

3. Wymagań, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się do kwalifikowanych roślin matecznych i materiału kwalifikowanego podczas krioprezerwacji.

III. Wymagania dla gleby

1. Kwalifikowane rośliny mateczne uprawia się w glebie wolnej od organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli III w odniesieniu do danego rodzaju lub gatunku roślin, będących żywicielami wirusów atakujących dany rodzaj lub gatunek roślin. Niewystępowanie takich organizmów szkodliwych stwierdza się na podstawie pobrania prób i oceny laboratoryjnej.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się przed posadzeniem danej kwalifikowanej rośliny matecznej. W przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych pobieranie prób i ocenę laboratoryjną powtarza się.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się z uwzględnieniem warunków klimatycznych i biologii organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli III, w przypadkach gdy te organizmy szkodliwe są właściwe dla danych kwalifikowanych roślin matecznych i danego materiału kwalifikowanego.

2. Pobrania prób i oceny laboratoryjnej nie dokonuje się w przypadku, gdy rośliny, które są żywicielami organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli III w odniesieniu do danego rodzaju lub gatunku roślin, nie były uprawiane w glebie wykorzystywanej do produkcji przez co najmniej pięć lat i gdy nie ma żadnych wątpliwości, że dane organizmy szkodliwe nie występują w tej glebie.

3. Do pobierania prób i oceny laboratoryjnej określonych w ust. 1 stosuje się metodyki Europejskiej i Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin (EPPO)¹⁾ lub metodyki uznane na poziomie międzynarodowym, a w przypadku gdy takie metodyki nie istnieją – metodyki rekomendowane przez instytuty badawcze, udostępnione na stronie internetowej administrowanej przez Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach²⁾.

IV. Wymagania dotyczące utrzymania kwalifikowanych roślin matecznych i materiału kwalifikowanego

1. Kwalifikowane rośliny mateczne i materiał kategorii kwalifikowany wytwarza się na plantacjach odizolowanych od potencjalnych źródeł zakażenia przez wektory przenoszące zakażenie drogą powietrzną, kontakt korzeni, zakażenie krzyżowe przez maszyny, narzędzia do szczepienia i od innych źródeł zakażenia.

2. Kwalifikowane rośliny mateczne i materiał kategorii kwalifikowany wytwarza się z zachowaniem odległości co najmniej 20 m od innych roślin tego samego gatunku lub rodzaju, które nie są materiałem szkółkarskim kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany lub materiałem szkółkarskim CAC. Kwalifikowane rośliny mateczne i materiał kategorii kwalifikowany poszczególnych odmian uprawiane w glebie wytwarza się z zachowaniem odległości co najmniej 0,8 m od innych odmian.

D. Wymagania dotyczące materiału szkółkarskiego CAC

I. Wymagania dotyczące materiału szkółkarskiego CAC innego niż podkładki nienależące do odmiany

1. Uznaje się, że materiał szkółkarski CAC inny niż podkładki nienależące do odmiany spełnia wymagania, jeżeli:

- 1) jest rozmnażany z materiału pochodzącego z miejsca określonego przez dostawcę;
- 2) jest zgodny z opisem odmiany sprawdzonym w sposób określony w dziale III;
- 3) spełnia wymagania dotyczące zdrowotności określone w dziale IV;
- 4) spełnia wymagania w zakresie dopuszczalnych wad określone w dziale V.

2. W przypadku gdy materiał szkółkarski CAC przestał spełniać wymagania określone w ust. 1, dostawca usuwa ten materiał z innego materiału szkółkarskiego CAC.

Materiału szkółkarskiego CAC nie usuwa się, jeżeli w wyniku zabiegów mechanicznych lub chemicznych zastosowanych przez dostawcę zostaną spełnione przez ten materiał wymagania określone w ust. 1.

II. Wymagania dotyczące materiału szkółkarskiego CAC w przypadku podkładek nienależących do odmiany

1. W przypadku podkładek nienależących do odmiany, materiał szkółkarski CAC powinien:

- 1) być zgodny z opisem gatunku, do którego należy;
- 2) spełniać wymagania dotyczące zdrowotności określone w dziale IV;
- 3) spełniać wymagania w zakresie dopuszczalnych wad określone w dziale V.

2. W przypadku gdy materiał szkółkarski CAC przestał spełniać wymagania określone w ust. 1, dostawca usuwa ten materiał z innego materiału szkółkarskiego CAC.

Materiału szkółkarskiego CAC nie usuwa się, jeżeli w wyniku zabiegów mechanicznych lub chemicznych zastosowanych przez dostawcę zostaną spełnione przez ten materiał wymagania określone w ust. 1.

III. Weryfikacja zgodności odmiany z jej opisem

Weryfikacji zgodności materiału szkółkarskiego CAC z opisem odmiany dokonuje się regularnie przez obserwację cech charakterystycznych odmiany określonych w:

- 1) urzędowym opisie odmiany wpisanej do krajowego rejestru, rejestru innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego lub w urzędowym opisie odmiany prawnie chronionej lub
- 2) opisie dołączonym do wniosku o wpis do krajowego rejestru lub rejestru innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego, lub
- 3) opisie dołączonym do wniosku o przyznanie wyłącznego prawa do odmiany, lub
- 4) urzędowo uznanym opisie.

IV. Wymagania dotyczące zdrowotności materiału szkółkarskiego CAC

1. Materiał szkółkarski CAC powinien być praktycznie wolny od organizmów szkodliwych wymienionych w tabelach I i II w odniesieniu do danego rodzaju lub gatunku roślin na podstawie oceny polowej.

W przypadku wątpliwości dotyczących występowania tych organizmów szkodliwych w danym materiale szkółkarskim CAC dostawca dokonuje pobrania prób i oceny laboratoryjnej tego materiału.

2. Ocena polowa, pobieranie prób i ocena laboratoryjna materiału szkółkarskiego CAC są dokonywane przez dostawcę w sposób określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

3. Wymagań, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się do materiału szkółkarskiego CAC podczas krioprezerwacji.

4. Oprócz wymagań określonych w ust. 1 i 2 materiał szkółkarski CAC należący do gatunków *Citrus L.*, *Fortunella Swingle* i *Poncirus Raf.* powinien:

- 1) być wyprodukowany z materiału pochodzącego z miejsca określonego przez dostawcę, które na podstawie pobrania prób i oceny laboratoryjnej uznano za wolne od organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli II w odniesieniu do tych gatunków roślin;
- 2) zostać uznany, na podstawie oceny polowej, pobrania prób i oceny laboratoryjnej, za praktycznie wolny od organizmów szkodliwych wymienionych w tabeli II w odniesieniu do danego gatunku roślin – od rozpoczęcia ostatniego cyklu wegetacji.

V. Wymagania dotyczące wad

Materiał szkółkarski CAC uznaje się za praktycznie wolny od wad na podstawie oceny cech zewnętrznych. Zranienia, odbarwienia, blizny lub wysuszenie są uznawane za wady, jeżeli mają wpływ na jakość i użyteczność materiału rozmnożeniowego.

E. Wymagania w zakresie jakości materiału szkółkarskiego

Materiał szkółkarski kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany oraz materiał szkółkarski CAC powinien spełniać następujące minimalne wymagania jakościowe – w przypadku:

- 1) drzewek owocowych:
  - a) wysokość drzewka powinna wynosić nie mniej niż 80 cm, mierząc od szyjki korzeniowej,
  - b) średnica pnia powinna wynosić nie mniej niż 8 mm, mierząc na wysokości 10 cm powyżej miejsca uszlachetniania,
  - c) drzewka powinny mieć korzeń główny i nie mniej niż trzy korzenie boczne albo wiązkę korzeni drobnych, albo korzenie przerastające całą objętość gleby w pojemniku;
- 2) krzewów jagodowych, z wyłączeniem borówki i żurawiny wielkoowocowej:
  - a) krzewy powinny mieć minimum jeden pęd o długości co najmniej 20 cm, mierząc od nasady do jego wierzchołka, albo dobrze wykształcone pąki nasadowe,
  - b) średnica pędu powinna wynosić nie mniej niż 4 mm, mierząc u nasady pędu,
  - c) krzewy powinny mieć nie mniej niż trzy korzenie szkieletowe albo wiązkę korzeni drobnych, albo korzenie przerastające całą objętość gleby w pojemniku;
- 3) sadzonek borówki wysokiej i borówki średniej:
  - a) sadzonki powinny mieć minimum jeden pęd o długości co najmniej 20 cm, mierząc pęd główny od nasady do jego wierzchołka,
  - b) średnica pędu powinna wynosić nie mniej niż 3 mm, mierząc pęd na wysokości 5 cm od jego nasady,
  - c) sadzonki powinny mieć wiązkę korzeni drobnych albo korzenie przerastające całą objętość gleby w pojemniku;

- 4) sadzonek borówki niskiej, borówki brusznicy i żurawiny wielkoowocowej:
  - a) sadzonki powinny mieć minimum jeden pęd o długości co najmniej 10 cm, mierząc pęd główny od nasady do jego wierzchołka,
  - b) średnica pędu powinna wynosić nie mniej niż 2 mm, a w przypadku sadzonek żurawiny wielkoowocowej – nie mniej niż 1 mm, mierząc pęd na wysokości 5 cm od jego nasady,
  - c) sadzonki powinny mieć wiązkę korzeni drobnych albo korzenie przerastające całą objętość gleby w pojemniku;
- 5) sadzonek truskawki i poziomki:
  - a) sadzonki powinny mieć co najmniej dwa w pełni wykształcone liście albo średnicę korony o grubości nie mniejszej niż 4 mm, a w przypadku poziomek – 2 mm,
  - b) sadzonki powinny mieć nie mniej niż cztery korzenie szkieletowe albo wiązkę korzeni drobnych, albo korzenie przerastające całą objętość gleby w pojemniku;
- 6) podkładek generatywnych i wegetatywnych:
  - a) wysokość dla podkładek wegetatywnych powinna wynosić nie mniej niż 30 cm, mierząc od nasady pędu do jego wierzchołka,
  - b) wysokość dla podkładek generatywnych powinna wynosić nie mniej niż 20 cm, mierząc od szyjki korzeniowej do wierzchołka pędu,
  - c) średnica powinna wynosić nie mniej niż 3 mm, mierząc bezpośrednio nad szyjką korzeniową,
  - d) podkładowki powinny mieć nie mniej niż trzy korzenie szkieletowe albo wiązkę korzeni drobnych, albo korzenie przerastające całą objętość gleby w pojemniku;
- 7) zrazów:
  - a) długość powinna wynosić nie mniej niż 30 cm,
  - b) średnica powinna wynosić nie mniej niż 4 mm,
  - c) powinny mieć co najmniej pięć oczek;
- 8) innych sadzonek:
  - a) długość powinna wynosić nie mniej niż 12 cm,
  - b) średnica powinna wynosić nie mniej niż 4 mm,
  - c) powinny mieć co najmniej trzy oczka;
- 9) oczek – powinna być określona liczba wykształconych oczek.

Dostawcy mogą, w sposób zgodny z wymaganiami określonymi w pkt 1–9, ustalać własne klasy jakości dla materiału szkółkarskiego wprowadzanego do obrotu.

Tabela I

A. Wykaz organizmów szkodliwych, od których powinny być wolne lub praktycznie wolne* rośliny i materiał rozmnożeniowy

Rodzaj lub gatunek roślin	Organizmy szkodliwe
<i>Castanea sativa</i> Mill.	<p>Grzyby <i>Mycosphaerella maculiformis</i> <i>Phytophthora cambivora</i> <i>Phytophthora cinnamomi</i></p> <p>Choroby wirusopodobne Wirus mozaiki kasztana (ChMV)</p>
<i>Citrus</i> L., <i>Fortunella</i> Swingle, <i>Poncirus</i> Raf.	<p>Owady <i>Aleurotrixus floccosus</i> <i>Parabemisia myricae</i></p> <p>Nicienie <i>Pratylenchus vulnus</i> <i>Tylenchus semipenetrans</i></p> <p>Grzyby <i>Phytophthora citrophthora</i> <i>Phytophthora parasitica</i></p>
<i>Corylus avellana</i> L.	<p>Roztocza <i>Phytoptus avellanae</i></p> <p>Grzyby <i>Armillariella mellea</i> <i>Verticillium dahliae</i> <i>Verticillium albo-atrum</i></p> <p>Bakterie <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>corylina</i> <i>Pseudomonas avellanae</i></p>
<i>Cydonia oblonga</i> Mill., <i>Malus</i> Mill. i <i>Pyrus</i> L.	<p>Owady <i>Eriosoma lanigerum</i> <i>Psylla</i> spp.</p> <p>Nicienie <i>Meloidogyne hapla</i> <i>Meloidogyne javanica</i> <i>Pratylenchus penetrans</i> <i>Pratylenchus vulnus</i></p> <p>Grzyby <i>Armillariella mellea</i> <i>Chondrostereum purpureum</i> <i>Glomerella cingulata</i> <i>Pezicula alba</i> <i>Pezicula malicorticis</i> <i>Nectria galligena</i> <i>Phytophthora cactorum</i> <i>Roessleria pallida</i> <i>Verticillium dahliae</i> <i>Verticillium albo-atrum</i></p> <p>Bakterie <i>Agrobacterium tumefaciens</i> <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i></p> <p>Wirusy Inne niż wymienione w tabeli II</p>

<i>Ficus carica</i> L.	<p>Owady <i>Ceroplastes rusci</i></p> <p>Nicienie <i>Heterodera fici</i> <i>Meloidogyne arenaria</i> <i>Meloidogyne incognita</i> <i>Meloidogyne javanica</i> <i>Pratylenchus penetrans</i> <i>Pratylenchus vulnus</i></p> <p>Grzyby <i>Armillaria mellea</i></p> <p>Bakterie <i>Phytomonas fici</i></p> <p>Choroby wirusopodobne Choroba mozaikowa figi</p>
<i>Juglans regia</i> L.	<p>Owady <i>Epidiaspis leperii</i> <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> <i>Quadraspidiotus perniciosus</i></p> <p>Grzyby <i>Armillariella mellea</i> <i>Nectria galligena</i> <i>Chondrostereum purpureum</i> <i>Phytophthora cactorum</i></p> <p>Bakterie <i>Agrobacterium tumefaciens</i> <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>juglandis</i></p>
<i>Olea europaea</i> L.	<p>Nicienie <i>Meloidogyne arenaria</i> <i>Meloidogyne incognita</i> <i>Meloidogyne javanica</i> <i>Pratylenchus vulnus</i></p> <p>Bakterie <i>Pseudomonas savastanoi</i> pv. <i>savastanoi</i></p> <p>Choroby wirusopodobne Złożona żółtaczka liści typu 3</p>
<i>Pistacia vera</i> L.	<p>Nicienie <i>Pratylenchus penetrans</i> <i>Pratylenchus vulnus</i></p> <p>Grzyby <i>Phytophthora cryptogea</i> <i>Phytophthora cambivora</i> <i>Rosellinia necatrix</i> <i>Verticillium dahlia</i></p>

<p><i>Prunus amygdalus, P. armeniaca, P. domestica, P. persica</i> i <i>P. salicina</i></p>	<p>Owady <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> <i>Quadraspidiotus perniciosus</i></p> <p>Nicienie <i>Meloidogyne arenaria</i> <i>Meloidogyne javanica</i> <i>Meloidogyne incognita</i> <i>Pratylenchus penetrans</i> <i>Pratylenchus vulnus</i></p> <p>Grzyby <i>Phytophthora cactorum</i> <i>Verticillium dahliae</i></p> <p>Bakterie <i>Agrobacterium tumefaciens</i> <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i> <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>Syringae</i> (na <i>P. armeniaca</i>) <i>Pseudomonas viridiflava</i> (na <i>P. armeniaca</i>)</p>
<p><i>Prunus avium, P. cerasus</i></p>	<p>Owady <i>Quadraspidiotus perniciosus</i></p> <p>Nicienie <i>Meloidogyne arenaria</i> <i>Meloidogyne javanica</i> <i>Meloidogyne incognito</i> <i>Pratylenchus penetrans</i> <i>Pratylenchus vulnus</i></p> <p>Grzyby <i>Phytophthora cactorum</i></p> <p>Bakterie <i>Agrobacterium tumefaciens</i> <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i></p>
<p><i>Ribes</i> L.</p>	<p>Owady i roztocza <i>Dasyneura tetensi</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i> <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> <i>Tetranychus urticae</i> <i>Cecidophyopsis ribis</i></p> <p>Grzyby <i>Sphaerotheca mors-uvae</i> <i>Microsphaera grossulariae</i> <i>Diaporthe strumella</i> (<i>Phomopsis ribicola</i>)</p>
<p><i>Rubus</i> L.</p>	<p>Grzyby <i>Peronospora rubi</i></p>

Objaśnienie:

- * Określenie „praktycznie wolny od organizmów szkodliwych” oznacza, że stopień występowania organizmów szkodliwych w materiale rozmnożeniowym lub w roślinach sadowniczych jest wystarczająco niski, aby zapewnić dopuszczalną jakość i użyteczność materiału rozmnożeniowego lub roślin sadowniczych.

B. Wykaz organizmów szkodliwych, od których powinny być wolne lub praktycznie wolne* rośliny i materiał rozmnożeniowy, lub których występowanie nie powinno przekroczyć dopuszczalnego poziomu tolerancji

Organizmy szkodliwe z podziałem na rodzaje i gatunki roślin	Poziomy tolerancji (%)		
	elitarnie		kwalifikowane
	kandydackie, przedbazowe	bazowe	
Fragaria L.			
Owady i roztocza			
<i>Chaetosiphon fragaefoliae</i>	0	0,5	1
<i>Phytonemus pallidus</i>	0	0	0,1
Nicienie			
<i>Aphelenchoides fragariae</i>	0	0	1
<i>Ditylenchus dipsaci</i>	0	0,5	1
<i>Meloidogyne hapla</i>	0	0,5	1
<i>Pratylenchus vulnus</i>	0	1	1
Grzyby			
<i>Rhizoctonia fragariae</i>	0	0	1
<i>Podosphaera aphanis</i> (Wallroth) Braun & Takamatsu	0	0,5	1
<i>Verticillium albo-atrum</i>	0	0,2	2
<i>Verticillium dahliae</i>	0	0,2	2
Bakterie			
<i>Candidatus Phlomobacter fragariae</i>	0	0	1
Wirusy			
Wirus pstrzości truskawki (SMoV)	0	0,1	2
Choroby powodowane przez fitoplazmy	0	0	1
Fitoplazma żółtaczkii astra	0	0,2	1
Wybująłość liści truskawki	0	0,1	0,5
Stolbur jako śmiertelne zamieranie truskawki	0	0,2	1
Fitoplazma zielenienia płatków truskawki	0	0	1
<i>Phytoplasma fragariae</i>	0	0	1
Ribes L.			
Nicienie			
<i>Aphelenchoides ritzemabosi</i>	0	0,05	0,5
Wirusy			
Mozaika aukuby i żółtaczką porzeczek czarnej łącznie	0	0,05	0,5
Przejaśnienie nerwów i żółtaczką nerwów czarnej porzeczek, otaśmienie nerwów agrestu	0	0,05	0,5
Rubus L.			
Owady			
<i>Resseliella theobaldi</i>	0	0	0,5

Bakterie			
<i>Agrobacterium</i> spp.	0	0,1	1
<i>Rhodococcus fascians</i>	0	0,1	1
Wirusy			
Wirus mozaiki jabłoni (ApMV), wirus nekrozy jeżyny (BRNV), wirus mozaiki ogórka (CMV), pstrość liści maliny (RLMV), plamistość liści maliny (RLSV), wirus chlorozy nerwów liści maliny (RVCV), wirus żółtaczkli nerwów liści maliny (RYNV)	0	0	0,5
Vaccinium L.			
Grzyby			
<i>Exobasidium vaccinii</i> var. <i>vaccinii</i>	0	0,5	1
<i>Godronia cassandrae</i> (anamorf <i>Topospora myrtilli</i>)	0	0,1	0,5
Bakterie			
<i>Agrobacterium tumefaciens</i>	0	0	0,5
Wirusy	0	0	0,5

Objaśnienie:

- * Określenie „praktycznie wolny od organizmów szkodliwych” oznacza, że stopień występowania organizmów szkodliwych w materiale rozmnożeniowym lub w roślinach sadowniczych jest wystarczająco niski, aby zapewnić dopuszczalną jakość i użyteczność materiału rozmnożeniowego lub roślin sadowniczych.

Tabela II

Wykaz szczególnych organizmów szkodliwych, od których powinny być wolne lub praktycznie wolne* rośliny i materiał rozmnożeniowy

Rodzaj lub gatunek roślin	Organizmy szkodliwe
<i>Citrus</i> L., <i>Fortunella</i> Swingle i <i>Poncirus</i> Raf.	<p>Wirusy</p> <p>Wirus różnobarwności cytrusowych (CVV) Wirus psorozy cytrusowych (CPsV) Wirus plamistości liści cytrusowych (CLBV)</p> <p>Choroby wirusopodobne</p> <p><i>Impetratura</i> <i>Cristacortis</i></p> <p>Wiroidy</p> <p>Wiroid łuszczycy kory cytrusowych (CEVd) Wiroid karłowatości chmielu (HSVd) wariant Cachexia</p>
<i>Corylus avellana</i> L.	<p>Wirusy</p> <p>Wirus mozaiki jabłoni (ApMV)</p> <p>Fitoplazmy</p> <p>Fitoplazma maculatura lineare orzecha laskowego</p>

<i>Cydonia oblonga</i> Mill., <i>Malus</i> Mill. i <i>Pyrus</i> L.	<p>Wirusy Wirus chlorotycznej plamistości liści jabłoni (ACLSV) Wirus żłobkowatości pnia jabłoni (ASGV) Wirus jamkowatości pnia jabłoni (ASPV)</p> <p>Choroby wirusopodobne Spękania kory, nekrozy kory Szorstkość kory Gumowatość drewna, żółta plamistość pigwy</p> <p>Wiroidy Wiroid pęcherzykowatych zrakowaceń gruszy (PBCVd)</p>
<i>Fragaria</i> L.	<p>Nicienie <i>Aphelenchoides blastoforus</i> <i>Aphelenchoides fragariae</i> <i>Aphelenchoides ritzemabosi</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i></p> <p>Grzyby <i>Phytophthora cactorum</i> <i>Colletotrichum acutatum</i></p> <p>Wirusy Wirus pstrości truskawki (SMoV)</p>
<i>Juglans regia</i> L.	<p>Wirusy Wirus liściozwoju czereśni (CLRV)</p>
<i>Malus</i> Mill.	<p>Wirusy Wirus chlorotycznej plamistości liści jabłoni (ACLSV) Wirus mozaiki jabłoni (ApMV) Wirus żłobkowatości pnia jabłoni (ASGV) Wirus jamkowatości pnia jabłoni (ASPV)</p> <p>Choroby wirusopodobne Gumowatość drewna, spłaszczenie konarów Podkówkowate spękanie jabłoni Zaburzenia owoców: zdrobnienie owoców, zielone marszczenie, nierówność owoców Ben Davis, szorstkość skórki, gwiazdziste spękania, rdzawe pierścienie, rdzawe brodawki</p> <p>Wiroidy Wiroid bliznowatości skórki jabłek (ASSVd) Wiroid marszczenia owoców jabłek (ADFVd)</p>
<i>Olea europaea</i> L.	<p>Grzyby <i>Verticillium dahliae</i></p> <p>Wirusy Wirus mozaiki gęsiówki (ArMV) Wirus liściozwoju czereśni (CLRV) Utajony wirus pierścieniowej plamistości truskawki (SLRV)</p>
<i>Prunus amygdalus</i> Batsch	<p>Wirusy Wirus chlorotycznej plamistości liści jabłoni (ACLSV) Wirus mozaiki jabłoni (ApMV) Wirus karłowatości śliwy (PDV) Wirus nekrotycznej pierścieniowej plamistości wiśni (PNRSV)</p>

<i>Prunus armeniaca</i> L.	<p>Wirusy Wirus chlorotycznej plamistości liści jabłoni (ACLSV) Wirus mozaiki jabłoni (ApMV) Utajony wirus moreli (ApLV) Wirus karłowatości śliwy (PDV) Wirus nekrotycznej pierścieniowej plamistości wiśni (PNRSV)</p>
<i>Prunus avium</i> i <i>P. cerasus</i>	<p>Wirusy Wirus chlorotycznej plamistości liści jabłoni (ACLSV) Wirus mozaiki jabłoni (ApMV) Wirus mozaiki gęsiówki (ArMV) Wirus zielonej pierścieniowej pstrości czereśni (CGRMV) Wirus liściozwoju czereśni (CLRV) Wirus nekrotycznej rdzawej plamistości czereśni (CNRMV) Wirus 1 i 2 drobnienia czereśni (LChV1, LChV2) Wirus plamistości liści czereśni (ChMLV) Wirus karłowatości śliwy (PDV) Wirus nekrotycznej pierścieniowej plamistości wiśni (PNRSV) Wirus pierścieniowej plamistości maliny (RpRSV) Utajony wirus pierścieniowej plamistości truskawki (SLRSV) Wirus czarnej pierścieniowej plamistości pomidora (TBRV)</p>
<i>Prunus domestica</i> i <i>P. salicina</i>	<p>Wirusy Wirus chlorotycznej plamistości liści jabłoni (ACLSV) Wirus mozaiki jabłoni (ApMV) Utajony wirus pierścieniowej plamistości mirabelki (MLRSV) Wirus karłowatości śliwy (PDV) Wirus nekrotycznej pierścieniowej plamistości wiśni (PNRSV)</p>
<i>Prunus persica</i>	<p>Wirusy Wirus chlorotycznej plamistości liści jabłoni (ACLSV) Wirus mozaiki jabłoni (ApMV) Utajony wirus moreli (ApLV) Wirus karłowatości śliwy (PDV) Wirus nekrotycznej pierścieniowej plamistości wiśni (PNRSV) Utajony wirus pierścieniowej plamistości truskawki (SLRSV)</p> <p>Wiroidy Utajony wiroid mozaiki brzoskwini (PLMVd)</p>
<i>Ribes</i> L.	<p>Wirusy odpowiednio dla danego gatunku Wirus mozaiki gęsiówki (ArMV) Wirus rewersji porzeczek czarnej (BRV) Wirus mozaiki ogórka (CMV) Wirusy otaśmienia nerwów agrestu (GVBaV) Utajony wirus pierścieniowej plamistości truskawki (SLRSV) Wirus pierścieniowej plamistości maliny (RpRSV)</p>

Rubus L.	<p>Grzyby <i>Phytophthora</i> spp. wywołujący zakażenie <i>Rubus</i></p> <p>Wirusy odpowiednio dla danego gatunku Wirus mozaiki jabłoni (ApMV) Wirus nekrozy jeżyny (BRNV) Wirus mozaiki ogórka (CMV) Pstrość liści maliny (RLMV) Plamistość liści maliny (RLSV) Chloroza nerwów liści maliny (RVCV) Wirus żółtaczki nerwów liści maliny (RYNV) Wirus krzaczastej karłowatości maliny (RBDV)</p> <p>Fitoplazmy Fitoplazma karłowatości maliny</p> <p>Choroby wirusopodobne Żółta plamistość liści maliny</p>
Vaccinium L.	<p>Wirusy Wirus nitkowatości borówki wysokiej (BSSV) Wirus czerwonej pierścieniowej plamistości borówki wysokiej (BRRV) Wirus oparzeliny borówki wysokiej (BISeV) Wirus szoku borówki wysokiej (BIShV)</p> <p>Fitoplazmy Fitoplazma karłowatości borówki wysokiej Fitoplazma miotlastości borówki wysokiej Fitoplazma pozornego kwitnienia żurawiny</p> <p>Choroby wirusopodobne Mozaika borówki wysokiej Pierścieniowa plamistość żurawiny</p>

Objaśnienie:

- * Określenie „praktycznie wolny od organizmów szkodliwych” oznacza, że stopień występowania organizmów szkodliwych w materiale rozmnożeniowym lub w roślinach sadowniczych jest wystarczająco niski, aby zapewnić dopuszczalną jakość i użyteczność materiału rozmnożeniowego lub roślin sadowniczych.

Tabela III

Wykaz organizmów szkodliwych glebowych

Rodzaj lub gatunek roślin	Organizmy szkodliwe
Fragaria L.	<p>Nicienie <i>Longidorus attenuatus</i> <i>Longidorus elongatus</i> <i>Longidorus macrosoma</i> <i>Xiphinema diversicaudatum</i></p>
Juglans regia L.	<p>Nicienie <i>Xiphinema diversicaudatum</i></p>

<i>Olea europaea</i> L.	Nicienie <i>Xiphinema diversicaudatum</i>
<i>Pistacia vera</i> L.	Nicienie <i>Xiphinema index</i>
<i>Prunus avium</i> i <i>P. cerasus</i>	Nicienie <i>Longidorus attenuatus</i> <i>Longidorus elongatus</i> <i>Longidorus macrosoma</i> <i>Xiphinema diversicaudatum</i>
<i>P. domestica</i> , <i>P. persica</i> i <i>P. salicina</i>	Nicienie <i>Longidorus attenuatus</i> <i>Longidorus elongatus</i> <i>Xiphinema diversicaudatum</i>
<i>Ribes</i> L.	Nicienie <i>Longidorus elongatus</i> <i>Longidorus macrosoma</i> <i>Xiphinema diversicaudatum</i>
<i>Rubus</i> L.	Nicienie <i>Longidorus attenuatus</i> <i>Longidorus elongatus</i> <i>Longidorus macrosoma</i> <i>Xiphinema diversicaudatum</i>

WYMAGANIA DOTYCZĄCE DOKONYWANIA OCENY POŁOWEJ, POBIERANIA PRÓB
ORAZ OCENY LABORATORYJNEJ MATERIAŁU SZKÓLKARSKIEGO

1. Kasztan jadalny (*Castanea sativa* Mill.)

Wszystkie kategorie

Oceny polowej dokonuje się raz w roku w terminie umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A.

2. Pomarańcza, cytryna i poncyria (*Citrus* L., *Fortunella* Swingle i *Poncirus* Raf.)

Kategoria elitarny w stopniu przedbazowy

Oceny polowej dokonuje się dwa razy w roku w terminach umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dla każdej przedbazowej rośliny matecznej dokonuje się co sześć lat w odniesieniu do organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli II, a także w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A.

Kategoria elitarny w stopniu bazowy

Oceny polowej dokonuje się raz w roku w terminie umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się co sześć lat dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby roślin w odniesieniu do organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

Kategoria kwalifikowany i materiał szkółkarski CAC

Oceny polowej dokonuje się raz w roku w terminie umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

3. Leszczyna (*Corylus avellana* L.)

Wszystkie kategorie

Oceny polowej dokonuje się raz w roku w terminie umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

4. Pigwa, jabłoń i grusza (*Cydonia oblonga* Mill., *Malus* Mill., *Pyrus* L.)

Wszystkie kategorie

Oceny polowej dokonuje się raz w roku w terminie umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Kategoria elitarny w stopniu przedbazowy

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dla każdej przedbazowej rośliny matecznej dokonuje się co piętnaście lat w odniesieniu do organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli II, innych niż wiroidy i choroby wirusopodobne, a także w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A.

Kategoria elitarny w stopniu bazowy

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się co piętnaście lat dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby bazowych roślin matecznych w odniesieniu do organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli II, innych niż wiroidy i choroby wirusopodobne, a także w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A.

Kategoria kwalifikowany

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się:

- 1) co piętnaście lat dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby kwalifikowanych roślin matecznych w odniesieniu do organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli II, innych niż wiroidy i choroby wirusopodobne, a także w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A;
- 2) dla materiału szkółkarskiego kategorii kwalifikowany w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

Materiał szkółkarski CAC

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

5. Figa (*Ficus carica* L.)**Wszystkie kategorie**

Oceny polowej dokonuje się raz w roku w terminie umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A.

6. Truskawka i poziomka (*Fragaria* L.)**Wszystkie kategorie**

Oceny polowej dokonuje się dwa razy w roku w terminach umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

W przypadku roślin uzyskanych w wyniku mikrorozmnażania, które są utrzymywane przez okres krótszy niż trzy miesiące, dokonuje się jednej oceny polowej w roku.

Kategoria elitarny w stopniu przedbazowy

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dla każdej przedbazowej rośliny matecznej dokonuje się co roku w odniesieniu do organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli II, a także w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części B.

Kategoria elitarny w stopniu bazowy, kategoria kwalifikowany i materiał szkółkarski CAC

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części B i w tabeli II.

7. Orzech włoski (*Juglans regia* L.)**Wszystkie kategorie**

Oceny polowej dokonuje się raz w roku w terminie umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Kategoria elitarny w stopniu przedbazowy

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dla każdej kwitnącej przedbazowej rośliny matecznej dokonuje się co roku w odniesieniu do organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli II, a także w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A.

Kategoria elitarny w stopniu bazowy

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się co roku dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby bazowych roślin matecznych w odniesieniu do organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

Kategoria kwalifikowany

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się:

- 1) co trzy lata dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby bazowych roślin matecznych w odniesieniu do organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II;
- 2) dla materiału szkółkarskiego kategorii kwalifikowany w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

Materiał szkółkarski CAC

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

8. Oliwka europejska (*Olea europaea* L.)**Wszystkie kategorie**

Oceny polowej dokonuje się raz w roku w terminie umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Kategoria elitarny w stopniu przedbazowy

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dla każdej przedbazowej rośliny matecznej dokonuje się co dziesięć lat w odniesieniu do organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli II, a także w tabeli I w części A – w przypadku wątpliwości dotyczących ich występowania.

Kategoria elitarny w stopniu bazowy

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się co trzydzieści lat dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby bazowych roślin matecznych w odniesieniu do organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

Kategoria kwalifikowany

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się:

- 1) w przypadku roślin matecznych wykorzystywanych do produkcji nasion co czterdzieści lat dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby roślin w odniesieniu do organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II;
- 2) w przypadku roślin matecznych innych niż nasienne rośliny mateczne co trzydzieści lat dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby roślin w odniesieniu do organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

Materiał szkółkarski CAC

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

9. Pistacja właściwa (*Pistacia vera* L.)**Wszystkie kategorie**

Oceny polowej dokonuje się raz w roku w terminie umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A.

10. Migdałowiec, morela, śliwa domowa, brzoskwinia i śliwa japońska (*Prunus amygdalus*, *P. armeniaca*, *P. domestica*, *P. persica* i *P. salicina*)**Wszystkie kategorie**

Oceny polowej dokonuje się raz w roku w terminie umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Kategoria elitarny w stopniu przedbazowy

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się:

- 1) co roku dla każdej kwitnącej przedbazowej rośliny matecznej w odniesieniu do wirusa karłowatości śliwy (PDV) i wirusa nekrotycznej pierścieniowej plamistości wiśni (PNRSV) oraz dla każdego drzewa sadzonego z przeznaczeniem na zapylenie, a jeżeli jest to uzasadnione – dla głównych drzew zapyłających w środowisku w odniesieniu do PDV i PNRSV;
- 2) w przypadku brzoskwini dla każdej kwitnącej przedbazowej rośliny matecznej po roku od jej uznania za przedbazową roślinę mateczną w odniesieniu do utajonego wiroida mozaiki brzoskwini (PLMVd);
- 3) dla każdej przedbazowej rośliny matecznej co dziesięć lat w odniesieniu do wirusów innych niż PDV i PNRSV, właściwych dla gatunków wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli II, a także w tabeli I w części A – w przypadku wątpliwości dotyczących ich występowania.

Kategoria elitarny w stopniu bazowy

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się:

- 1) co roku dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby kwitnących bazowych roślin matecznych w odniesieniu do PDV i PNRSV oraz dla reprezentatywnej liczby drzew sadzonych z przeznaczeniem na zapylenie, a jeżeli jest to uzasadnione – dla głównych drzew zapyłających w środowisku w odniesieniu do PDV i PNRSV;
- 2) raz w roku w przypadku brzoskwini dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby kwitnących bazowych roślin matecznych w odniesieniu do PLMVd;
- 3) raz na trzy lata dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby niekwitających bazowych roślin matecznych w odniesieniu do PDV i PNRSV;
- 4) raz na dziesięć lat dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby bazowych roślin matecznych w odniesieniu do organizmów szkodliwych innych niż PDV i PNRSV, właściwych dla gatunków wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

Kategoria kwalifikowany

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się:

- 1) co roku dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby kwitnących kwalifikowanych roślin matecznych w odniesieniu do PDV i PNRSV oraz dla reprezentatywnej liczby drzew sadzonych z przeznaczeniem na zapylenie, a jeżeli jest to uzasadnione – dla głównych drzew zapyłających w środowisku w odniesieniu do PDV i PNRSV;
- 2) raz w roku w przypadku brzoskwini dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby kwitnących bazowych roślin matecznych w odniesieniu do PLMVd;
- 3) raz na trzy lata dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby niekwitających kwalifikowanych roślin matecznych w odniesieniu do PDV i PNRSV;
- 4) raz na piętnaście lat dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby kwalifikowanych roślin matecznych w odniesieniu do organizmów szkodliwych innych niż PDV i PNRSV, właściwych dla gatunków wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

Kategoria CAC

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

11. Czereśnia i wiśnia (*Prunus avium* i *P. cerasus*)**Wszystkie kategorie**

Oceny polowej dokonuje się raz w roku w terminie umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Kategoria elitarny w stopniu przedbazowy

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się:

- 1) co roku dla każdej kwitnącej przedbazowej rośliny matecznej w odniesieniu do PDV i PNRSV oraz dla każdego drzewa sadzonego z przeznaczeniem na zapylenie, a jeżeli jest to uzasadnione – dla głównych drzew zapyłających w środowisku w odniesieniu do PDV i PNRSV;

- 2) co dziesięć lat dla każdej przedbazowej rośliny macecznej w odniesieniu do organizmów szkodliwych innych niż PDV i PNRSV, właściwych dla gatunków wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli II, a także w tabeli I w części A – w przypadku wątpliwości dotyczących ich występowania.

Kategoria elitarny w stopniu bazowy

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się:

- 1) co roku dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby kwitnących bazowych roślin macecznych w odniesieniu do PDV i PNRSV oraz dla reprezentatywnej liczby drzew sadzonych z przeznaczeniem na zapylenie, a jeżeli jest to uzasadnione – dla głównych drzew zapyłających w środowisku w odniesieniu do PDV i PNRSV;
- 2) raz na trzy lata dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby niekwitnących bazowych roślin macecznych w odniesieniu do PDV i PNRSV;
- 3) raz na dziesięć lat dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby bazowych roślin macecznych w odniesieniu do organizmów szkodliwych innych niż PDV i PNRSV, właściwych dla gatunków wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

Kategoria kwalifikowany

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się:

- 1) co roku dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby kwitnących kwalifikowanych roślin macecznych w odniesieniu do PDV i PNRSV oraz dla reprezentatywnej liczby drzew sadzonych z przeznaczeniem na zapylenie, a jeżeli jest to uzasadnione – dla głównych drzew zapyłających w środowisku w odniesieniu do PDV i PNRSV;
- 2) raz na trzy lata dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby niekwitnących kwalifikowanych roślin macecznych w odniesieniu do PDV i PNRSV;
- 3) raz na piętnaście lat dla określonej, na podstawie analizy ryzyka, reprezentatywnej liczby kwalifikowanych roślin macecznych w odniesieniu do organizmów szkodliwych innych niż PDV i PNRSV, właściwych dla gatunków wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

Materiał szkółkarski CAC

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części A i w tabeli II.

12. Porzeczka i agrest (*Ribes* L.)

Kategoria elitarny w stopniu przedbazowy

Oceny polowej dokonuje się dwa razy w roku w terminie umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się co cztery lata dla każdej przedbazowej rośliny macecznej w odniesieniu do organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli II, a także w tabeli I – w przypadku wątpliwości dotyczących ich występowania.

Kategoria elitarny w stopniu bazowy, kategoria kwalifikowany i materiał szkółkarski CAC

Oceny polowej dokonuje się raz w roku w terminie umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I i w tabeli II.

13. Jeżyna i malina (*Rubus* L.)

Kategoria elitarny w stopniu przedbazowy

Oceny polowej dokonuje się dwa razy w roku w terminach umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się co dwa lata dla każdej przedbazowej rośliny macecznej w odniesieniu do organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli II, a także w tabeli I – w przypadku wątpliwości dotyczących ich występowania.

Kategoria elitarny w stopniu bazowy

Oceny polowej dokonuje się dwa razy w roku w terminach umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I i w tabeli II.

Kategoria kwalifikowany i materiał szkółkarski CAC

Oceny polowej dokonuje się raz w roku w terminie umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I i w tabeli II.

14. Borówka (*Vaccinium L.*)**Kategoria elitarny w stopniu przedbazowy**

Oceny polowej dokonuje się dwa razy w roku w terminach umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się co pięć lat dla każdej przedbazowej rośliny matecznej w odniesieniu do organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli II, a także w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części B.

Kategoria elitarny w stopniu bazowy

Oceny polowej dokonuje się dwa razy w roku w terminach umożliwiającym sprawdzenie wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części B i w tabeli II.

Kategoria kwalifikowany i materiał szkółkarski CAC

Oceny polowej dokonuje się raz w roku w terminie umożliwiającym sprawdzenie spełniania wymagań w zakresie wytwarzania i jakości.

Pobrania prób i oceny laboratoryjnej dokonuje się w przypadku wątpliwości dotyczących występowania organizmów szkodliwych wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w tabeli I w części B i w tabeli II.

ZAKRES DOKUMENTACJI DOTYCZĄCEJ IDENTYFIKACJI I MONITOROWANIA PUNKTÓW KRYTYCZNYCH ORAZ SPOSÓB JEJ PROWADZENIA

1. Dostawca materiału szkółkarskiego prowadzi dokumentację dotyczącą identyfikacji i monitorowania punktów krytycznych dla materiału szkółkarskiego kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany oraz materiału szkółkarskiego CAC, która w zależności od rodzaju prowadzonej działalności (wytwarzanie, przygotowanie do obrotu, obrót, przechowywanie materiału szkółkarskiego), kategorii i gatunku rośliny obejmuje dokumentację dotyczącą:

- 1) pochodzenia materiału szkółkarskiego;
- 2) lokalizacji (planów) upraw;
- 3) okresu prowadzenia upraw;
- 4) czynności związanych z:
  - a) utrzymaniem, namnażaniem, odnowieniem oraz rozmnażaniem, w tym mikrorozmnażaniem roślin,
  - b) pielęgnacją roślin,
  - c) oceną polową, pobieraniem prób i oceną laboratoryjną roślin, gleby lub podłoża,
  - d) pakowaniem roślin,
  - e) zaopatrywaniem roślin w etykiety, szkółkarski dokument towarzyszący oraz dokument dostawcy,
  - f) przechowywaniem roślin,
  - g) transportem roślin.

2. Dokumentację, o której mowa w ust. 1, prowadzi się jako:

- 1) zapisy własne dostawcy;
- 2) dokumenty zakupu i sprzedaży;
- 3) protokoły pobrania prób oraz wyniki dokonanych ocen;
- 4) świadectwo oceny polowej;
- 5) szkółkarskie dokumenty towarzyszące;
- 6) dokumenty dostawcy.

3. Dokumentację dotyczącą identyfikacji i monitorowania punktów krytycznych prowadzi się w formie arkuszy, dzienników lub książki szkółkarskiej. Dokumentację można prowadzić w postaci elektronicznej.

4. Zebrana dokumentacja dotycząca identyfikacji i monitorowania punktów krytycznych stanowi podstawę do dokonania analizy ryzyka niezbędnej do określenia reprezentatywnej liczby roślin matecznych, dla których dokonuje się pobrania prób i oceny laboratoryjnej zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia.